

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ ทำให้เกิดการยอมรับว่าการศึกษาในระบบโรงเรียนที่จำกัดขอบเขตอยู่เฉพาะในสถาบันการศึกษา ไม่สามารถสนองความต้องการของสังคมได้เพียงพออีกต่อไป เพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมย่อมเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ถ้าสมาชิกในสังคมไม่สามารถปรับตัวได้ทัน ก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมขึ้นได้ การศึกษามีบทบาทที่จะช่วยให้บุคคลสามารถวินิจฉัยได้เมื่อมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นในสังคม และการเปลี่ยนแปลงนั้นก็จะเป็นไปในด้านดี ฉะนั้น การวางแผนการศึกษา จึงเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของแผนแห่งชาติในการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจ ไม่เพียงแต่เพิ่มผลผลิตหรือรายได้ของชาติอย่างเดียวนอกจากจะต้องพยายามปรับปรุงมาตรฐานและสร้างพื้นฐานสังคมที่เหมาะสม อันจะต้องอาศัยคุณภาพของคน โดยการส่งเสริมการศึกษา ซึ่งการศึกษาผู้ใหญ่เป็นการศึกษาประเภทหนึ่งที่มุ่งส่งเสริมปลูกฝังให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย มีความรู้ความสามารถรู้จักคิด ตัดสินใจได้ถูกต้อง และสามารถปรับปรุงตัวเองหรือปรับปรุงสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอให้ผสมกลมกลืนกัน อันจะทำให้เกิดความสุขในการดำรงชีวิต จึงเป็นการสมควรที่จะได้ขยายการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้กว้างขวาง

ครั้งที่ สวัสดิ์ วัฒนวงศ์ (2524 : 2) ได้กล่าวว่า "... โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย การศึกษาผู้ใหญ่เปรียบเสมือนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงมีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนของชาติ..." สำหรับการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ก็ได้มีการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ หลายด้าน และมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วย จากสรุปผลการพัฒนาการศึกษาดังกล่าวมีดังนี้

จากการศึกษานอกระบบโรงเรียน พัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน โดยพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพทั้งในเมืองและชนบท ปรับปรุงคุณภาพผู้ ข้าราชการด้านอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จ ดำเนินการในโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ จัดการเรียน การสอน โดยใช้สื่อทางไกลในโครงการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ เป็นต้น... (สุทธศรี วงษ์สมาน 2528 : 27)

นอกจากนี้ จากสาระสำคัญของการพัฒนาการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่ง ชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ก็ได้กำหนดนโยบายและมาตรการเพื่อพัฒนาการ ศึกษาในด้านการศึกษา เพื่อชีวิตและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ดังนี้ "... เร่งขยาย การจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อยกระดับความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร โดยเฉพาะสำหรับเยาวชนที่ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในระบบโรงเรียน..." (สุทธศรี วงษ์สมาน 2528 : 31)

จากสรุปผลและสาระสำคัญของการพัฒนาการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 2 ฉบับ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการ ศึกษานอกโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ ความคิด คุณธรรม พละนามย์ที่สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นกำลังใน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนั่นเอง

การศึกษานอกโรงเรียนเป็นการศึกษาแบบหนึ่งที่ทำให้ผลเร็วและสิ้นเปลืองทรัพยากร น้อย เป็นการศึกษาที่จัดให้กับผู้ใหญ่ที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อาจจะมี ปัญหา เช่น ขาดโอกาสในการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียนนี้ จะช่วย แก้ปัญหาในระยะสั้นได้ โดยได้มีการจัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้จบการศึกษามาตั้งแต่ชั้น (ประถมศึกษา) แต่ไม่ได้ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาตามหลักสูตรของการศึกษา ในระบบโรงเรียน ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาเหล่านี้สามารถศึกษาต่อกับการศึกษานอกระบบ โรงเรียนได้ และยังมีโอกาสกลับเข้าศึกษาต่อตามแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งก็ สามารถทำได้โดยไม่เสียเวลา การศึกษานอกโรงเรียนได้จัดหลักสูตรเพื่อการศึกษาขั้น ก่อ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับการศึกษาในชั้นประถม ปีที่ 6 และมัธยมศึกษาตอนต้นเช่นกัน

การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 (เดิมเรียกว่า การศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญชั้นสืบเนื่อง) เป็นการศึกษาที่จัดให้สำหรับผู้รักความก้าวหน้าในวิชาความรู้ โดยผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพหารายได้ช่วยตนเองได้ในเวลากลางวัน แล้วใช้เวลาว่างในเวลาเย็นไปศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่ประเภทนี้ได้ โดยใช้ระบบการเรียนเป็นหน่วยกิต การเรียนแต่ละระดับใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า $1\frac{1}{2}$ ปี หมวดวิชาที่เปิดสอนมีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก วิชาบังคับมี 2 หมวด คือ ภาษาไทย และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิชาเลือก ได้แก่ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และวิชาชีพ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาที่ตนสนใจและถนัด ซึ่งแต่ละวิชาก็เป็นวิชาที่มีความสำคัญ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ทั้งสิ้น เนื่องจาก ทุกรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ได้กำหนดเข้าประสงค์ของหลักสูตร ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยคำนึงถึงตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมก่อนที่จะตัดสินใจในการแก้ปัญหา(กรมการศึกษานอก-โรงเรียน 2529: 4-5) โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 โรงเรียนผู้ใหญ่ส่วนมากได้เปิดสอนวิชานี้ อาจเป็นเพราะเล็งเห็นความสำคัญ ของวิชาคณิตศาสตร์ ดังที่ กัญญา จิตต์จ้านงค์ (2528 : 4) ได้กล่าวว่า

วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่สำคัญมากวิชาหนึ่ง ซึ่งได้จัดรวมไว้ในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ทั้งนี้ เพราะวิชาคณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญในโลกปัจจุบันมากกว่าอดีต แขนงวิชาต่าง ๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิชาชีพ ต้องใช้หลักการทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น...

นอกจากนี้ ยุพิน พิพิธกุล (2524 : 1) ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิชาคณิตศาสตร์ว่า

...คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่สร้างสรรค์จิตใจมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความคิดกระบวนการและเหตุผล คณิตศาสตร์ฝึกให้คิดอย่างมีระเบียบและเป็นรากฐานของวิทยาการหลายสาขา ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ ล้วนแต่อาศัยคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น

โฮวาร์ด เอฟ เฟห์ร์ (Howard F. Fehr 2519 : 9) ก็ได้กล่าวไว้ โดยสรุปว่า "วิชาคณิตศาสตร์ เป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่มีความจำเป็นที่สุดสำหรับทุกคนในโลกปัจจุบัน และในอนาคตนั้น คณิตศาสตร์เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประชาชน"

นอกจากวิชาคณิตศาสตร์ จะมีความสำคัญต่อการพัฒนาของคนแล้ว ประสิทธิ์ บุญทรง (2524 : 5) ยังได้กล่าวเสริมว่า "วิชาคณิตศาสตร์ยังสนองเป้าประสงค์การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นของหลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 และยังเป็นพื้นฐานในการศึกษาเพิ่มเติมในชั้นสูงต่อไป"

ซึ่งหากพิจารณาเกณฑ์การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น คือ ระดับ 5 ก็ได้กำหนดว่า นักศึกษาที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ ระดับ 5 (มัธยมศึกษาตอนปลาย) ได้ ต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่ 3-4 อย่างน้อย 5 รายวิชา ตั้งแต่ ระดับ 3 จนจบการศึกษาระดับ 4 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2522 : 9)

นับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 พุทธศักราช 2522 เป็นต้นมา การจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จนี้ ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจาก การดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ยังประสบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน และปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ(วีระชัย มีชอบธรรม 2520 : 119) ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนา ห่มไพศาล และศิริชัย กาญจนวาสิ (2524: 3-6) ซึ่งได้สรุปปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ (โรงเรียนผู้ใหญ่ประเภทชั้นเรียน) ดังนี้ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านตัวนักศึกษาผู้ใหญ่ ปัญหาด้านตำราเรียนและคู่มือการสอนสำหรับครู ปัญหาด้านอุปกรณ์การสอน ปัญหาทางมาตรฐานโรงเรียนผู้ใหญ่ นอกจากนี้แล้ว ทวีป ฤทธิเลิศ (2528 : 8) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จว่า ยังประสบปัญหาอยู่หลายด้าน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอนของครูยังไม่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้เป็นที่น่าสนใจว่า อาจมีสาเหตุอื่น ๆ อีกที่ทำให้การเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในเขตการศึกษา 1 ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยเป็นหนึ่งผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ซึ่งเคยได้รับฟังคำปรารภจากอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ จึงทำให้เป็นแรงจูงใจ

ให้ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชานี้ เพื่อที่จะทำให้ทราบ ปัญหาต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ใน เขตการศึกษา 1 ในด้านต่อไปนี้

1.1 ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา

1.1.1 ปัญหาของแต่ละรายวิชาและแต่ละหัวข้อ

1.1.2 ปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา

1.2 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

1.4 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

1.5 ปัญหาด้านผู้เรียน

1.6 ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เขตการศึกษา 1 ในด้านเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

สมมติฐานในการวิจัย

จากผลการวิจัยของพจน์ สัมมา (2529:จ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับที่ 5 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับที่ 5 ในด้านจุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและเวลาเรียนที่กำหนด

กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนผู้ใหญ่วัยแบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในเขตการศึกษา 1 ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาผู้ใหญ่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 และนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ ในปีการศึกษา 2529 จากโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ระดับที่ 3-4 ในเขตการศึกษา 1

2. การวิจัยนี้มีได้คำนึงถึงตัวแปรอื่น ๆ ได้แก่ เพศ วัย ระดับสติปัญญา สภาพเศรษฐกิจและสภาพสิ่งแวดล้อมทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ครอบคลุมปัญหาในด้านต่าง ๆ คือ ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาด้านผู้เรียน และปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

1. คำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาผู้ใหญ่เป็นคำตอบที่ตอบตามความคิดเห็นที่แท้จริง

2. การตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรในวัน และเวลาที่ต่างกันไม่มีผลต่อการวิจัย

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาก่อนจะสิ้นภาคการศึกษา ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 4 มิได้เรียนวิชาคณิตศาสตร์ 6 ครบทุกหัวข้อ ดังนั้น หัวข้อในวิชาคณิตศาสตร์ 6 ที่ปรากฏในแบบสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้ จึงมีหัวข้อตามที่นักศึกษาผู้ใหญ่ได้ศึกษาแล้วเท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. วิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง วิชาในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ที่สอนตามหลักสูตร การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ พุทธศักราช 2522 ระดับที่ 3-4 ซึ่งแบ่งออกเป็นรายวิชา คณิตศาสตร์ 1 คณิตศาสตร์ 2 คณิตศาสตร์ 3 คณิตศาสตร์ 4 คณิตศาสตร์ 5 คณิตศาสตร์ 6

2. อาจารย์ หมายถึง ผู้สอนที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จ พุทธศักราช 2522 ระดับที่ 3-4 ในโรงเรียนผู้ใหญ่ เขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2529

3. นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 4 ที่เรียน วิชาคณิตศาสตร์ 6 ของหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ในปีการศึกษา 2529 จากโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เขตการศึกษา 1

4. โรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ หมายถึง โรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดทำการสอน ตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ พุทธศักราช 2522 ระดับที่ 3-4 สังกัดกรม การศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับให้อาจารย์ในโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 เขตการศึกษา 1 ได้ทราบปัญหาและหาทางปรับปรุงการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียน ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เป็นแนวทางให้ผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ได้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จ อันจะนำไปสู่การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและการจัดการศึกษาขั้นสืบเนื่อง ในระดับสูงต่อไป

3. เป็นแนวทางในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียน ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จต่อไป